

האסגרות הייעודיות לטיפול בגמילה מסמים

■ **מגיש נגב.** המחלקה הטיפולית לנפגעי סמים פועלת בבית הסוהר "אשל" בדרום הארץ משנת 1986. תוכנית הגמילה נמשכת תשעה עד שנים עשר חודשים והיא כוללת בצד גמילה פיסית גם טיפול נפשי אינטנסיבי הניתן על ידי צוות רב-מקצועי, במטרה לייצב את המטופל מבחינה נפשית, לשפר את תפקודו האישי, החברתי והתעסוקתי ולהכינו לשחרור ולהמשך טיפול בקהילה.

■ **מגיש נשים נווה תרצה.** המחלקה הטיפולית לנשים נפגעות סמים הוקמה ב-1995 במבנה חדש בבית הסוהר לנשים נווה תרצה והיא התוכנית היחידה הקיימת לגמילת אסירות מסמים. התוכנית מציעה טיפול גמילה גופני בצד טיפול גמילה פסיכו-סוציאליים אינטנסיביים המתמקדים בשיפור התפקוד האישי, החברתי והמשפחתי, בהקניית כישורי חיים ובהכנה לקליטה בקהילה.

■ **מגיש אשמורת.** מחלקת הגמילה בכלא אשמורת מיועדת לכ-40 אסירים טעוני הגנה. הטיפול מתבצע במתכונת זהה למחלקות הגמילה האחרות בשירות בתי הסוהר.

■ **בית מעצר ניצן.** בבית המעצר ניצן מתקיימים שני פרויקטים של גמילה הפרוייקטים כוללים תקופה בת שלושה שבועות של גמילה גופנית בחדר גמילה "ניצנית" כשבסיומה עוברים האסירים טיפול נפשי פרטני, קבוצות טיפול שבועיות, השתתפות בקבוצות N.A. ויצאה לעבודה או למסגרת לימודית. בשלבים האחרונים משולבים הנגמלים בתוכנית "12 הצעדים" אותה מעבירים אסירים שסיימו את התהליך ועברו הכשרה מיוחדת.

■ **מרכז גמילה ארצי - חרמון.** מרכז גמילה חרמון נחנך ב-1998 ומהווה את גולת הכותרת של תוכניות הגמילה בשבי"ם. המרכז פועל בתוך בית סוהר חדיש ומודרני, שתוכנן ועוצב כקהילה טיפולית לאסירים והוא מהווה את מרכז הגמילה הגדול מסוגו בארץ, המסוגל לאכלס 320 מטופלים בעת ובעונה אחת. כלא חרמון קולט אסירים מכל בתי הסוהר בארץ, לאחר שעברו אבחון ובדיקת התאמה. במרכז שש מחלקות טיפוליות והוא כולל צוות רב-מקצועי המורכב מרופאים נרקולוגים, פסיכולוגים קליניים, קרימינולוגים קליניים, עובדים סוציאליים, קציני חינוך ואנשי ביטחון. התהליך הטיפולי משלב שיטות וטכניקות מקצועיות מגוונות כמו: טיפול פרטני, קבוצתי ומשפחתי, חינוך, עקרונות הקהילה הטיפולית, N.A. (נרקומנים אנונימיים), פעילויות ספורט, הכשרה מקצועית ותעסוקה תוך שימת דגש על הכנת המטופל לשחרור והמשך הטיפול בקהילה. בית סוהר חרמון מספק לכל אסיר טיפול גמילה כוללני הן ברמה הפיסית והן ברמה הנפשית.

■ **מגיש (מחלקת גמילה שבי"ם) צלמון.** מחלקה טיפולית לנפגעי סמים אשר הוקמה בשנת 1997 בתוך כתלי בית סוהר צלמון. המחלקה פועלת בהתאם לעקרונות "הקהילה הטיפולית" שהותאמו לתנאי המקום הספציפיים והיא מיועדת ל-40 מטופלים. תוכנית הגמילה נמשכת כתשעה חודשים ומשלבת מגוון של שיטות וטכניקות כשתהליך הגמילה הגופני מתבצע באישפוזית. גם כאן מושם דגש רב על הכנת המזכור לשחרור ועל תוכנית המשך טיפולית בקהילה.